

SZARVAS ÉS VIDEKE

TARSADALMI ES KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Szerkesztőség:
Jókai Mór-utca 1257. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTELEN LEVELEK EL NEM FOGADATNAK.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 4 frt. — Félévre 2 frt
Negyedévre . . . 1 frt. — Egyes szám . 8 kr.
MEGJELEN HETENKINT EGYSZER VASÁRNAP.

Kiadóhivatal:
Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
BÉLYEGDIJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJCAR.

Előfizetési felhívás.

A IX-ik évfolyam I-ső negyede lejárván, a II-ik negyed elején új előfizetést nyitunk lapunkra, felkérjük mindazon t. előfizetőinket kiknek előfizetése a mai számmal lejár, az előfizetést mielőbb megújítani sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében, fennakadás ne történjék.

Azon t. előfizetőinket pedig, kik előfizetési pénzzel hátralékban vannak, hátralékaik beküldésére s előfizetéseik szives megújítására kérjük.

Tisztelettel:

A „Szarvas és Vidéke”
kiadóhivatala.

A „SZARVAS ÉS VIDEKE” előfizetési ára:
Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

A kiadóhivatal.

A szülők nehéz napjai.

Minden év tavaszán, de most, az idén a kikelet lehe fokozottabb mértékben elhozta a maga gyilkos kóroanyagát. Nálunk is, de főleg szomszédainkban egész serege a gyermekgyilkoló betegségnek járványszerűleg pusztít, itt-ott be is zárták már az iskolákat. A gyermekeikért aggodó szülők aztán aktuálisá tesznek egy ügyet, mely iránt eddig senki sem érdeklődött, a közegészségügyet. Azok a kis koporsók, melyekben annyi szeretetet és reményt temetnek, megmozdítja az emberek oly érdeklődését, melynek soha sem szabadna lappangonia.

Valóban megdöbbentő a ragályos betegség

terjedése s önkénytelenül tolu ajkainkra a kérdés, vajjon megtesznek-e mindent a fertőző betegségek megállítására?

Határozott feleletet adhatunk magunknak a feltett kérdésre s a felelet tagadó. Amyit látunk és tapasztalunk, hogy a ragályos betegségeket jelző vörös czédula ott lóg egyik-másik ház falán, annyit tudunk, hogy a fertőzött lakásokat hivatalos közegekkel fertőtlenítik; de azt is tapasztaljuk, hogy ezeknek az intézkedéseknek éppen semmi eredményük nincs.

Nincsen pedig azon egyszerű okból, mert az alsóbb néposztályok nagyon keveset törődnek gyermekeikkel.

Egyik elpusztul, születik helyébe más. Ezért aztán el is szomszédolnak ők olyan házba is, a hol fertőző beteg van, meg fertőzött házból elmennek a ragálymentes helyre s bizony-bizony az ember soha sem tudja meg, mikor érintkezik olyan emberrel, a ki vörhenyt, difteritist hurezol magával. Annak a nem törődésnek a kifolyása az is, hogy az orvost már csak a legvégső szükség esetén hívnak s akkor is csak azért, mert félnek az esetleges büntetéstől. Innen magyarázható meg, hogy fertőzött helyekről iskolába küldenek gyermekeket, mert orvos nem volt a háznál s a tanítónak kell minden alkalommal éber figyelemmel őrködni, vajjon nincsen-e növendékei között olyan házból való gyermek, a honnan a ragály behurcolható. Ezért van ez, hogy a ragály nem szűnik, hanem nap-nap után újabb és újabb áldozatot követel.

De a hatóságok e tekintetben is tehetnének valamit. A gyermekhalandóság, mely évről-évre nagyobb arányokat ölt, olyan elszomorító jelenség, hogy annak megállítására, csökkentésére minden erőnkkel törekedni kell. Nálunk a közegészségügyi bizottság voltaképpen csak a papíron van meg. Összehívni csak nagy ritkán szokták, pedig több ember többet lát, az eszme-

csere ilyen időben bizonyára nem válnék az egészségügy kárára, mert a bizottság minden egyes tagjának be kell látnia, hogy a járvány megállítására komoly intézkedésre van szükség.

Szükséges első sorba az, hogy a hatóság nyomtatványok kiragasztása és kidoboltatása útján közhírré tegye, miszerint nemcsak az orvosoknak, de minden egyes embernek kötelessége az esetleg tudomására jutott betegséget haladéktalanul bejelenteni.

Tudomásul kell adni a népnek, hogy a ragály által fertőzött házakba belépni, azokban lakókkal érintkezni, szigorú büntetés terhe alatt tilos.

Nem elég az, hogy a hatóság egy-két közeget a vörös czédulák kiragasztásával megbizra; de szükséges, ha a baj nagyobb arányokban jelen keznék, hogy járvány-biztosokat alkalmazzon, a kik kerületenként alkalmazzák az ellenőrzést arra nézve, hogy megtörtént-e minden óvó-intézkedés a járvány megállítására? Az iskolaszékek utasítsak tanítóikat, hogy minden reggel első kérdésük az legyen növendékeikhez, vajjon nincs-e beteg a háznál s ha azt hallanák, hogy van, arról azonnal tegyenek jelentést a községi főorvosnál, a ki a beteget kötelességszerűen megvizsgálja, s ha nem fertőző betegségről van szó, akkor bizonyítványt ad, melyben a házhoz tartozó növendékeknek az iskolalátogatást megengedi.

Nem mondjuk, hogy ezek az intézkedések megszüntetnék a járványt, de minden esetre hozzájárulnának ahhoz, hogy terjedésének gátat vessünk.

A késedelemnek nincs helye. Az intézkedések megtételét sürgős szükség követeli. Résen kell lenni mindenkinek, nem szabad pusztulni hagyni a gyermekeket, a kik a szülők minden reményét, bódogságát viszik magukkal a korai sírba.

SZARVAS ÉS VIDEKE TÁRCZÁJA.

Tavaszdik.

Megújhdott tavasznak napsugaras fénye,
Nem köszönlek téged!
Szíveket — lelkeket hevítő erődről
Ne szóljon az ének!

Nyíladozó virág kábító illata
Nem bódít el engem,
Kikelet sejtélme többé nem suhan át
Ezen a bus lelken.

Hába szól a dal, szíveket megrázn,.
Engem hidegen hágy,
Most mikor mindenki szerelemre éled,
Engem nem zaklat vágy.

Érzem a napsugár melegő hēvét,
Hallom a dal szavát,
Virágillat csap meg . . . minden olyan boldog
S e ragyogó fényben csak az én bus szívem
Fájdalma bug, zokog . . .

Végyváry Ferencz.

Petőfi fiáról.

Régi diákkori fuzeteim között, magyar irodalmi jegyzeteimben lapozgatva, találtam egy lapon Petőfi Zoltán egykori tanulótársam kéziratát a nyolczadrétű lap mindkét oldalára írva.

Felújult lelkemben halhatatlan költőnk fiának szép alakja, kit akkor rajongva kegyeletes tisztelettel környeztünk, kinek leereszkedő barátsága bizonyos meghatottsággal töltött el bennünket.

Petőfi Zoltán a gymnasium hat osztályát budapestben végezte, a hetedik osztályba 1866 szept. havában nagy bátyja Petőfi István, a ki a közeli csáki pusztán gazdatiszt volt. — a szarvasi gymnasiumba bozta őt, tudtommal azon czélből, hogy a győnge testalkatu s a mellett könnyelmű ifju az alföldi iskolában szigorubb felügyelet alatt végezzé a gymnasiumi tanulmányot. Igen jól emlékszem a sápadt arcu tüzes szemű tanlótársra, ki akkor a szarvasi közönség bálványja volt. Tárt karokkal fogadták a családok; de el is kényeztették alaposan. Mulatságból mulatságba viték s így elvették őt teljesen a komoly munkától. Petőfi Zoltán erkölcsileg fokról-fokra súlyodt, ugy, hogy a másdik félévben többszöri megintés után az akkori igazgató Tatay István őt az az osztály színe előtt a tanári kar jelenlétében megintette.

Néhány hét mulva újabb súlyos hihágása következtében az intézetből csendesen elküldetett. Az utolsó

magyar irodalmi óra alatt, melyet közöttünk töltött írta jegyzőkönyvembe az itt közölt „búcsút” a lap egyik oldalára, a másikra pedig két distichont. Ime Zoltán költeményei:

Búcsú

Szívének egymásba nőtt s midőn
Válunk, szívünk szakítjuk el,
Ezért fáj keblünk oly égetően
Eltávozom barátaim, töletek:
De hozzátok köt az emlékezet
S e fajó hōn érző kebelben én
Megőrzöm hiven áldott képeket.

Petőfi Zoltán.

Szalay halálára.

Munkáddal tested megöléd, lelkednek azonban,
Égi dicsőséget szerzél s a nevednek örök fényt.

Nagy bűn, ha szerető szüleit gyermek útni merészli
S mégis kívánom: üss az apádra fū.

Petőfi Zoltán.

Az eredeti lapot Jókai Mór koszorus írőnknek, mint a Petőfi társaság elnökének küldtem el, azon ajánlattal, hogy azt a Petőfi reliquiák közé juttatni sziveskedjék.

Micsinay János.

Törvénytelen.

A magyar fajban, elmondhatjuk önhibegetés nélkül, benne gyökeredzik az igazságszeretet. Törvénykezési épületeink legrégebbjének homlokzatán is ott láttuk e felírást: *Justitia regnorum fundamentum...*

Sőt az igazságérzet okozta felhevülés sokszor tulzába is vitt bennünket. Ha valami jogtalanságot fedeztünk fel, kikeltünk önmagunkból, haragra ébredtünk és a jogtörést megtoroltuk irgalmatlanul és szigorúságban aránytalanul. A kit jogtalanságon kaptunk, attól nemcsak a szívünk fordult el, de boszus gyűlöletünk ezer fulánkját éreztetjük vele. S a ki részrehajlatlanul igazságos volt, azt örök emlékezetünkbe vésztük, életét krónikákba fontuk és érzelmeinket átáramoltattuk apáról fiúra. Így él ma is például Mátyásról korának ama sokat jelentő szálló igéje: Meghalt Mátyás király, oda az igazság!...

De nem lett oda. Csak a kor, mely a dicső királyt bírta, hitte, hogy olyan igazság nem lesz többé ez országban, mint a milyent ő osztott népének. De az igazság, a jog él most is és élni fog, míg az emberben székel az agy és az agyban a lélek.

Korunkban bár sok igazságtalanságot kell lenyelniünk és lenyeletniünk, de azért érezzük az igazság erejét magunkban, akár ha ártatlanul szenvedünk, akár ha másokkal szemben igazságtalanságot elkövetünk vagy elkövetünk. No de most taktikánknak, taktika páncsol a háboruban, a politikában, a kormányzásban, a taktika, ez az elismert, törvényesített modern szemfényvesztés!

No de ne térjünk el tárgyunktól. S mert az igazságérzetéről s ennek kifejlődöttségéről beszéltünk, szorgalmat e cikk témájánál e korak s így nemzetünk társadalmának egy általános igazságtalansága, mely a durva kegyetlenséggel háros.

Ha valamire rásütjük a törvénytelenesség bélyegét, az minden magyar emberben megvetést, haragot, elfordulást, makacs ellenállást, sőt megtorló harcot eredményez. Megvetést és elfordulást a törvénytelenesség elkövetői ellen, makacs ellenállást a törvénytelenesség érvényesítésével szemben s megtorló harcot az igazság nevében azok irányában, kik a törvényteleneséget törvényre akarják emelni.

E szó tehát: „törvénytelen“ magában rejti mindent, miből szívünk s lelkünk tavol tartja magát, A mi törvénytelen, az igazságnélküli és jogtörő, s így erőszakos, ártalmas, a mi pedig erőszakos és ártalmas: az gonosz.

És most kérdelem, miért nevezzük akkor a nem társadalmi formák szerint kötött, vagy az egyáltalában nem kötött házasságok leszármazottjait törvényteleneknek.

Hogy e témával mi most foglalkozunk, arra a mult napokban egy kiváló jogtudós felolvasása készített bennünket, ki e kérdéssel foglalkozva, szintén rámutatott arra, hogy mily szánandó teremts az, ki véletlenül nem törvényesített szerelem szülötteje.

Mi a szabad szerelem hívei nem vagyunk és nem lehetünk, sőt kijelentjük, hogy a magyar társadalom moráljának általános fejlődését abban látjuk, ha a vadházasságok ma még szomorúságos és megdöbbentően nagy számát évről-évre kisebbiteni tudjuk. Legyen alapja a házasság életnek, a családalapításnak szintén a törvény, a törvényesen előírt forma, mert hisz ha ezek a formák nem léteznének és nem lennének kötelezők, a tiszta szerelem csemány szeretkezéssé fajulna, a tisztességes vonzalom pedig szertelen erkölcstelenséggé, melynek romboló hatása széjjel vetné e társadalom tisztességét.

Épp ezért el kell itelnünk azokat, kik az állam és egyháztól egyaránt megkövetelt forma helyét a büntetlen, de büns szabadságot választják. De lesújtó ítéletünket nem szabad átvinnünk a nem törvényesített vonzalom hajtásaira. Elítélhetjük és kizárhatjuk társadalmi életünk első sorban a vadházasságban élő anyát, második sorban az atyát, de nem sujtathatjuk ezek ivadékeit. Ne bélyegezzük meg ezeket törvényteleneknek. Mert rosszul és igazságtalannal cselekszik e kor, mikor hasonlóan az elmúlt évszázadokhoz, e törvénytelen együttélés ivadékeit szintén törvényteleneknek minősíti, kiknek a társadalomban az üldözöttek és a megtorítottak szerepe jut. Vájlék a „fattyu-hajás“-ból bármily tudományosan képzett ember, országra szóló tehetség, aczélezott minta jellembe ületes és nemes érzelmekkel teli szív, szemekben az mégis csak törvénytelen ivadék marad, pedig csak az az agy, melyből született, volt törvénytelen.

S ha ez az ember állami szolgálatba akarja lépni, ha sikerülne is célját elérnie, a közönséges számlátrán sem tud felkaspaszkodni az ő általános

tehetségével és készségével, vagy akarna a társadalmi életben érvényesülni, ha származása kitűnő, a tisztességes családok beárják előtte ajtóikat.

Igy lesz ezután nyomorultta és így fecserlődik el sok nemes anyag és így válik annyi nemes lélek a kiméletlenségének áldozatává!

Pedig ez a társadalom legmélyében gyökeredző hiba, melyet önmagunkból kiirtani, csak a legnagyobb akaraterevével lehet. első sorban önképzéssel az idegenkedést kell a magunk és mások lelkéből kiirtani, azt, az idegenkedést és lenézést, melylyel minden törvénytelen szülötellel szemben viseltetünk. S ha ezt el tudjuk érni úgy nem fogjuk már lenézni, megvetni, üldözni félre szorítani és nem fogunk kereszttel aggasztani hátaira azoknak, kik úgy sem tehetnek arról, hogy nem törvényesített vonzalom gyümölcsei és akik szülőik törvénykerülését eléggé megszenvedik gyermek, korukban, melyből a családi élet áldást hozó melege nélkül fejlődnek ki.

Korunk — úgy mondják az emberszeretet kor-szaka; nagy s általános lett a jótékonyosság, mely menhelyet nyújt a hajléktalannak, táplálékot az éhezőknek: nagy és sokszor végnélküli az irgalom, mely kórházat ad a szülőknél, tápintózatot az árvának és lelencnek. Ne csak a testben szenvedőknek legyünk látványos gyámolítói, de legyünk a lelki betegek irányát is szeretettel, könyörületességgel. És ha felneveljük a lelencet, mikor szárnyaira bocsátjuk, ne döbünk világgá a mint törvénytelen, testét kifejlesztve telvevelve ne tegyük betegé lelkét s ne azért neveljük fel, hogy azután az elzüllesbe keressük. Ne tegyük születését egy megbocsáthatatlan bűn alapján.

Igen is, ne azért neveljük fel a törvénytelen agyak szülötteit, hogy azután kiteszítsuk körünkből és ne nevezük őket törvényteleneknek, mert csak a törvénytelen emberek nem érdemlik meg az irgalmat és az emberbaráti szeretetet. Ne a származás számítson előttünk, mert hisz a legigazságosabbnak nevezett Mátyás királynak is volt egy törvénytelen Korvin Mátyás, hanem az egyéni érték legyen egyedül irányadó.

Azt mondta Széchenyi, hogy a rabló gyilkosnak is megkegyelmezzünk, Kegeyelmezzünk meg hát azoknak kik semmit sem vétettek és a kik számára nézve ezren és ezren vannak, és sajnos mégis „törvénytelenek.“ Ezeknek törvényesítését várjuk s reméljük a magyar faj igazságszeretetétől!

HIREK.

— **A helybeli főiskola tanuló-ifjúságának** husvéti szünideje e hó 2-án kezdődött s tart e hó 13-ig, e hó 2-án osztották szét a II-ik harmadról szóló értesítőket is, sok tanuló örömmel vitte haza a kézhez vett értesítőt, de sajnos, akadt néhány olyan is, ki értesítőjét restelve viszi haza szülőinek.

— **A helybeli polgári leányiskolában,** mivel a növendékek között számos betegesedések fordultak elő, m. hó 28-án egyidőre beszüntették.

— **Követésre méltó példa.** Községünk előjárósága a f. év tavaszán az orksházi, mezőberényi, endrődi s a szent-andrási országutak mentén, részint juhar, eper, nyár s tulnyomó részben akáczfákat és pedig 3745 darabot s azon kívül a belső piac téren 80 darab vad dió és 20 darab szilfát ültetett el, a faültetés terén kifejtett ügybuzgalomért községünk előjáróságát s különösen Viszok András kertészeti felügyelő esküdtet méltán megilleti a dicséret.

— **Nincsen téglá.** Tava z bráltával községünkben nagyobb mérvű építkezések vételek célba, át is adták az építkezéseket egyes vállalkozóknak, kik azonban nem képesek vállalt munkájukhoz lozzá fogni, mert habár Szarvason három téglagyár van, de azért a három gyárban, egy közepes ház építéséhez szükséges téglát nem lehetne összeszedni.

— **A vallás és közoktatásügyi miniszter** rendelkezéséből kifolyólag, a szarvasi főgimnázium az 1848-iki törvények szentesítésének felszázados évfordulóját, ápril 16-án d. e. fogja megünnepegni. A tanári kar egy alkalmi óda megírására 1 darab 20 frankos arany pályadíjat tűzött ki.

— **Czél szerű intézkedés.** Községünk előjárósága okulva az előző években kevés sikerre vezető azon intézkedésén, hogy az utcák egyenetlenségét általában adta ki egyes vállalkozóknak; mi sok pénzbe került, s e mellett nem volt célra vezető, mert a vát-

Jalkozó k hogy minél hamarabb pénzhez jussanak, sietteték a munkát s a göröngyöket csak nagyjából vertették szét. Előjáróságunk az idén mellőzve a kézi munkát, fogatos erővel, t. i. vasfogással egyeaggetteti az utcákat, minek kettős előnye van, olcsóbb, s a göröngyök széjjel omlnak s így az utcák s az utak simák, Ez ujításért előjáróságunkat méltó elismerés illeti.

— **Krecsányi Ignácz** az aradi színház igazgatója — mint értesülünk — szintén pályázik a szarvasi új színház megnyitására. Krecsányi már egy ízben társulataival volt Szarvason, s ma is kedvesen emlékszik vissza itteni működésére. A szarvasi közönségre nevezve nagy uyeresség lenne ha Krecsányi társulataival közénk érkezne. Mint megbízható forrásból értesültünk az esetre ha Krecsányi társulataival Szarvasra jön, a Szarvasi hölgyek nagyobb mérvű mozgalmat fognak megindítani azon czélból, hogy mennél több bérloket szerezenek.

— **Dijjegyzék.** A szarvasi kir. járásbíróóság ügyvédek részére sommás perekben a bélyegköltségen felül megállapít:

I. Sommás keresetek, igazolási, végrehajtási, folytatólagos végrehajtási kérések szerkesztése és felszereléséért, továbbá tárgyalásokért, idézetre a makacs gi és egyezségi megjelenésekért, és pedig: I. 2 frton alól 50 kr, II. 2 frttól 20 frtig 2 frt, III. 20 frttól 50 frtig 3 frt, IV. 50 frttól 100 frtig 5 frt, V. 100 frttól 200 frtig 6 frt, VI. 200 frttól 300 frtig 7 frt, 300 frttól 600 frtig 8 frt, 500 frttól 800 frtig 10 frt, 800 frttól 1000 frtig 12 frt.

Ügyvédnek a végrekajítás és árverésnél megjelenéséért ugyanezen díj jár, Ügyvédi irnokoknak tekintet nélkül az összegre, helyben 2 frt, vidéken 4 frt lesz megállapítva.

II. Egyszerű halasztásért: I. 2—10 frtig 1 frt, II. 10—200 frtig 2 frt, III. 200 frton felül 3 frt.

III. Megjelenésért eskünél, vagy tárgyalás nélkül tanúk és szakértők kihallgatásánál: I. 2—20 frtig 2 frt, II. 20—200 frtig 3 frt, III. 200 frton felül 3 frt.

— **Lawn-Tennis.** Intelligentiánk körében már megindult a szervezkedés, egy Lawn-tennis csapat alakítására, s az esetre ha kedves mulatsággól foglalkozni óhajtok kellő számban jelentkeznek, a Lawn-Tennis pályát, husvét másodnapján zene szóval ünnepelesen megnyitják.

— **Szarvasi csirkefogók.** Sok baja van a bíróságoknak egynehány szarvasi suhanczcal, kik az apró lopásokat egész iparszerűen üzik, s ha rajta vesztve be is csuktnak, alig hogy a börtönből kikerülnek, újra kezdik büntetésüket. Ilyen alak a többi közt Bakator István 15 éves gyermek is, ki alig, hogy egy pár hete lett lopásért szigoruan elítélve. Most egy idősebb eszmadával Pálinskás Sámuellel szövetkezve követte el lopásait; loptak össze-vissza mindenfélét, baromfiakat, ruhaneműeket a mi épen kezük ügyébe akadt. A gyulai kir. törvényszék által Pálinskás Sámuel 7 rendbeli, Bakator István pedig 3 rendbeli lopásban találtatott bűnsnek s ezért az előbbi mint visszaeső 2 évi fegyházra, utóbbi mint visszaeső 2 évi fegyházra, utóbbi, ki 16 éves még nincs, 4 havi fegyházra ítéltetett. Özv Tóth Lajosné személyében az orgazda is kezre került, ki négy hónapot kapott e.ért.

— **Érettségi a katonaságnál.** A közös hadügyminiszter a honvédelmi miniszterrel egyetértőleg fontos ujítást hozt be a katonai akadémiákban átlépő növendékeknek érettségi vizsgát kell tenniük. Ennek az ujításnak az a célja, hogy a katonai főreáliskolák egyenlők legyenek az egyetemekkel s így megszűnjön az a visszasság, hogy ha valamely katonatiszt a katonai szolgálatot elhagyva polgári pályára lép, ha akadémiát végzett katonai képesítését olyannak tekintsek mint ha egyetemet végzett volna. Ennek megfelelően az érettségi vizsga a szükséges tantárgyakat mind felöleli. Az első katonai érettségi vizsgát már az idei tanév végén július hónapban megtartják.

— **Vasuti harangok.** Innen-onnan egy éve lesz, hogy a pályaudvarokban nem harangszóval jelzik a vonatok érkezését és indulását. Ez által fölöslegessé váltak és lomtárba kerültek a harangok. A használaton kívül helyezett harangokból kereskedelmi miniszter mintegy négyszáz darabot állami elemi iskolák céljaira hajlandó átengedni, de nem ingyen, hanem a nagyobbakat 16 frt, a kisebbeket 6 forint 50 krajczárnyi mérsékelt áron. Múltán még sok iskola van

harang nélkül, valószínű, hogy nemsokára segítve lesz a hiányon és a harangok vígan csilingelve fogják a tanuló ifjúsággal ifjúsággal a tanítás kezdetét és végét tudatni.

— **Gondnokság alá helyezés.** Herbszt Mihály kondorosi lakost a gyulai kir. törvényszék 9239/897 P. szám alatt kelt ítéletével, elmebetegség miatt, gondnokság alá helyezte.

— **160 000 darab nemes fűszfa vessző.** A földművelésügyi miniszter Békésmegyébe fölkiadván lendíteni a háziipart s különösen a kosarkötést akarván meghonosítani, 160 ezer darab nemes fűszfa vesszőt helyez el és pedig községenként a következő mennyiségben: Békésen 100 000 darabot, Csabán 20.000. Gyomán 10 000, Szarvas Füzesgyarmaton 5—5 ezert, Csorvájon 3000, Orosházán 2000, K. Ladány Sámsom, P. Földváron ezer, ezért, Köröstarcsán 10 000 t. a csabai földmives iskolánál 13 000 t. Ezenkívül egy-egy Tót-Komlósi, endrődi és békési tanítónak kérelmeikre fűzfavesszőket engedélyezett.

Választók figyelmébe. Polgártársainkat figyelmeztetjük, hogy a meynyiben nem akarnak kimaradni a választók jövő évi névjegyzékéből, mult evi állami adójukat — ha még eddig nem tették — legkésőbb április 15-ig lefizessék,

— **Nagy nyereségek.** Amint értesülünk Török A. és Tsa budapesti fölarusítók (Váci körút 4/A) az első magyar kir. osztálysorsjátéknál nagy nyeresési eredményeket mutatnak fel. Már az első öt húzásnál (tehát a 6-ik főhúzás nélkül) 100.000, 30.000, 5000 és még sok egyéb nagyobb nyeresemény esett ezen cégégnél vásárolt sorsjegyekre és a többnyire szegénysorsu nyerőknek ki is lettek fizetve. Ennélfogva mindenkinek joggal ajánlhatjuk, hogy szerencséjét Török A. és Tsa cégégnél kísérelje meg. Tanácsos a megrendelésekkel sietni, mintán az előző sorsjátéknál gyakran előfordult, hogy akik a sorsjegy rendelésével elkéstek, az I. osztályhoz már nem kaptak sorsjegyet. A Török A. és Tarsa cégégnél lapunkban foglalt hirdetésére különösen felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

— **„Pillangó”** A „Pillangó” társadalmi és művészeti élelzap, 10-ik száma az állandó alakokon kívül 29 szebbnél-szebb rajzzal megjelent, és lehetőleg még gyönyörűbb kivitelben, mint az eddigi számai. Mint már írtuk hasonló lap magyarul még nem jelent meg és a közönség pártolását minden tekintetben kiérdemli. Ezen lapot pártfogolni kötelesség. A „Pillangó” szerkesztősege és kiadóhivatala Budapesten, Teréz körút 35. sz. alatt van. Előfizetési ára negyedévre egy forint.

Papucs alatt.

(Szocialista mozgalom.)

Nemcsak a kormánynak, meg Szabolcsmegyének, hanem a házas életnek is van baja a szocializmussal.

Hasztalan titkolnánk. Alig van család, a hol egy-egy szocialista férj ne találkoznék, a melyik elég vakmerő a papucs-kormány ösrégi rendeletei ellen a lázadás jelszavát hangoztatni.

Eddigél is kacérkodtak a férjek a szocializmussal; de mindeddig ez csak olyan ártatlan gyerekjáték volt, a melyet a renitens férjek inkább csak titokban mertek megkísérteni.

Ha például négy-öt férj valamelyes házimulatságba összeült borozgatni, a harmadik decziliternél már szocialista dalokat kezdtek pengetni, persze úgy, hogy a másik szobában ülő feleségeik meg ne hallják.

Mert a férjek szocializmusának hősiéges költészeté van, a melyet nótára kedve vadul énekelnek a papucs-kormány szocialistái, a férjek.

Legnépszerűbb dalaiik ezek:

F o g a d a l o m.

Nem házasodom meg soha,
Nem leszek asszony bolondja,
Hogy engem egy asszony
Egreczéroztasson,
Olyan nincs a sifonérba.

Még népszerűbb szocialista dal:

Asszony, te csak hallgass,
És ne parancsolgass,
Mert én urad vagyok
S neked parancsolok.

Ezek azonban dalok, a melyeket inkább nyaranta dundolgatnak a szocialista férjek, a mikor ő nagyságáik fürdőhelyen hűsölnek.

Veszedelemesebb azonban az a szocialista program, a melyet a férjek most terjesztgetnek egymás között.

A szocialista férjek kiáltványa ez:

K ö v e t e l ű n k:

1. Két polgárj kiménőt 8 naponként.
2. Az anyós lakjék a másik vejenél, ha pedig nincs neki másik veje, ne lakjék sehol.

3. Egy toilletnél többet egy évszakra nem csinál-tatunk,

Követelünk teljes tarokk és kalaber, sőt ferbli szabadságot.

Ugy halljuk, hogy Bánffy lefénképezte a szocialistákat, de az, az asszonyok valószínűleg fölfényképeletetik a szocialista férjeket. Ezek a kilátások.

KÖZGAZDASÁG.

Vetések állása. Régen volt ilyen kedvező tavaszunk míg az idén, Mártius hónap olyan volt, a melynek a gazdák csak kívánhatták, a legalaposabb helyeken épp úgy mint a partos földeken mindenütt a lehető legzebb szántás esett, minek következtében a gazdák, tavaszi vetéseiket jókor elvégezheték, s a kedvező időjárás következtében az elvetett tavasziak már mindenféle zöldellenek. Az őszi vetések is igen megjavultak, s különösen a korai vetések jól állanak, habár általános a panasz hogy a kései őszi vetések ritkaság, de azért reményleni lehet, hogy kedvező időjárás folytán ezek is kellőleg meg fognak erősödni s bőterméssel fogják jutalmazni a gazdák fáradozásait.

*

Az Első Leánykihazasítási-Egylet, m. sz. f. hó 20-án tartotta meg számos tag jelenlétében XXXV. rendes évi közgyűlését. Múltán Schwarcz Ármín elnök kimutatta a közgyűlés határozatképességét, amennyiben 202 tag 1406 jutalékrészt helyezte letébe, előterjesztették a jelentéseket. Az előterjesztett főjelentésből kitetszik, hogy az 1897-ik kezelési év nagyon eredménydus volt, mivel 7281 új, jobbara a legfiatalabb korosztályhoz tartozó jutalékrészt írtak be, megjegyzendő, hogy a fu-biztosítási osztályok is jelentékeny szaporodást szolgáltattak. Esedékessé vált biztosítások fejében 135,306.13 frtot tehát 74,213.44 forinttal többet fizettek ki, mint az előző, 1896 évben. A jelentékeny kifizetések daczára 390,719.84 forintnyi kezelési felesleg éretett el, amely összegből a matematikai díjtartalékhoz 251,711.06 frtot csatoltak. A díjtartalék cunélfogva 1.608,103.29 forintra emelkedett A fenmaradó 148,008.36 forintra egészítették ki, így tehát az évi-mérleg 1.904,211.65 frt főösszeggel zárul. Az alapok fedezetüket nyerik jó kamatozásu budapesti házakban, amelyek 7632 frt leírása után 755,664.25 frttal vannak a mérlegben kimutatva, továbbá 4¹/₂%-os elsőrendű biztonságú értékpapirban 425,440.3n frttal takarékpénztári betétekben 469,313.57 frttal, vegre saját kötvényekre adott kölcsönökben és kint levő követelésekben.

Dr Alexander Bernát a felügyelő tanács elnöke elő terjeszti a tanács jelentését és indítványát a felmentvény megadására, mire a főjelentést és az igazgatóságnak abban kifejezésre jutott indítványait jóváhagyólag tudomásul vették és a felmentvényt egyhangulag megadták. A jegyzőkönyv hitelesítésével Márffy Károly és Siuger Dávidot bízták meg. A felügyelő tanácsba választottak: Dr. Alexander Bernát, Basch Lajos, Heger József dr, Simonyi Zsigmond, Veil Dávid J. ismét és Wertheimer Albert (új). Múltán még Hevesi József tag indítványára Schwarcz Ármín elnöknek ki huszonkilencz év óta áll az intézet élén, továbbá az egész igazgatósági testületnek és Kohn Arnold vezérigazgatónak élénk éljenzés mellett köszönetet és elismerést szavaztak, elnök a gyűlés bezárta.

*

„K ö v e t e s r e m é l t ó g a z d a s á g i h i s z e k e g y” czimmal egy kis füzetke küldetett be hozzánk, melyet Beliczey István, a

gazdasági egylet érdemes elnöke írt. A füzetből az alábbi mutatót közöljük:

Ha eladsz, avagy veszel, a plajbász mindég kéznél legyen.

A gazda szeme jobban lát mint megbizottjáté.

Olvass gazdasági műveket, mert a jó pap is holtig tanul.

A gazda legyen egészen az és ragaszkodjék hivatásához.

Tanácsot csak tapasztalt gazdától kérj.

Mindent tarts a maga helyén, mert a keresgélés sok időt és még több bosszúságot igényel.

Minden munkát idejében végezz, de semmit se hallogass.

Biztosíts tűz és jég ellen.

Nyilt fej és izmos két kar teszi a gazdaságot jövedelmezővé.

Nincs jobb takarékpénztár a földednél.

Sok gazdaság hasonlít a rostához; sok megy rajta keresztül és csak kevés marad benne.

Ugy érj nagy termést, hogy a földed ne legyen általa szegényebb.

Ha jó kert van házad mellett, ha száraz és egészséges a lakásod, kevés dolgod lesz a doktorral.

Minden évben ültess néhány gyümölcsfát Ne éheztesd földedidet.

A gyomok rablók, irtsd irtalmatlanul.

A legjövendelmezőbb szántóföld az, amelyiken legmélyebb a barázda.

Csak egészséges magvakat használj vetésre.

Egy gazda sem panaszkodott még azért, mert jól megművelte a földet.

A rozsdá és a korhadás többet ront az eszközökön, mint a használat.

A mit termelsz, jól megválaszd, s irányítsd az éghajlat, a talaj és a — piacz kívánalmai szerint.

Tarts minél változatosabb vetésforgót.

A festék kevesebbe kerül, mint az új deszka.

Az állatoknak rendszeren adj sót.

Száraz legyen az alom, hogy tiszta és egészséges legyen a barom.

Adj a vajnak szép színt, széna és dara etetése által.

Ne csak gyűjtsd a trágyát de gondozd is.

Minél öregebb a barom, annál több és jobb takarmány szükségeltetik ahhoz, hogy súlyát egy kilóval növeljék, tehát a hizlalás annál kevésbé jövedelmező.

Tököt, répát sokat termelj.

Egy kiló súlyvesztés, melyet az állat éhezés miatt szenved, két kiló veszteség a gazdára nézve.

Az istállókat jól szellőztess.

A tyukótlak világosak, melegék és szellősek legyenek.

A magló baromfi és tojó tyuknak nem jó a kukorica, — de jó a homokfürdő, egy kevés kénporral keverve.

Gyakran meszelj, mert a mész a ragálytól megóv.

Minden állat szereti a tiszta és friss vizet.

A jövedelmező állattenyésztés feltételei: Jó fajú fiatal állatok, elegendő és egészséges takarmánnyal való szabályos táplálás, ápolás és gondozás.

Födolog végre a tisztaság: tiszta eszközök, tiszta állatok, tiszta földek, tiszta kert, tiszta vetőmag, tiszta udvar, tiszta istálló, tiszta fészter, tiszta etető és itató vályu, tiszta víz, tiszta alom, tiszta levegő és tiszta — lelki ismeret!

*

